

HRVATSKA ELEKTROPRIVREDA D.D.

I. MIŠLJENJE

1. U skladu s odredbama Zakona o državnoj reviziji, obavljena je revizija financijskih izvještaja i poslovanja društva Hrvatska elektroprivreda d.d. (dalje u tekstu: Društvo) za 2007., o čemu je izraženo uvjetno mišljenje.
2. Postupci revizije su provedeni u skladu s revizijskim standardima Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija – INTOSAI i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora.
3. Sljedeći postupci i učinci su utjecali na izražavanje mišljenja:
 - Koncem 2007. iskazane su obveze Društva u iznosu 6.886.763.860,00 kn. U poslovnim knjigama i financijskim izvještajima nisu iskazane obveze za kamate u iznosu 3.096.229,00 kn.
 - Društvo je tijekom 2007. nabavilo robe, radove i usluge u vrijednosti 332.036.862,00 kn. Plan nabave robe, radova i usluga nije sastavljen i donesen, a u evidencijama postupaka nabave nisu obuhvaćeni svi postupci nabave i ne sadrže sve podatke propisane odredbama Uredbe o objavama i evidenciji javne nabave. Bez primjene propisanih postupaka javne nabave obavljena je nabava roba i usluga u vrijednosti 9.928.948,00 kn. Odnosi se na nabavu vozila u vrijednosti 8.371.184,00 kn, usluga objave članaka u dva inozemna časopisa u vrijednosti 1.185.574,00 kn i usluga organizacije dva domjenka u vrijednosti 372.190,00 kn. U skladu s odredbama Uredbe o postupku nabave roba, radova i usluga male vrijednosti nabavljene su robe i usluge u vrijednosti 1.939.797,00 kn, a nabavu je trebalo obaviti u skladu s odredbama Zakona o javnoj nabavi. Odnosi se na nabavu vozila u vrijednosti 684.246,00 kn, usluga grafičkog oblikovanja i tiskanja u vrijednosti 557.982,00 kn, savjetodavnih usluga u vrijednosti 383.707,00 kn, te usluga izrade i objave oglasa u tiskanim medijima u vrijednosti 313.862,00 kn.

II. OSNOVNI PODACI

Podaci iz financijskih izvještaja za 2007.

u kn

Redni broj	Opis	Planirano	Ostvareno	% ostvarenja
1.	Prihodi	9.743.036.272,00	10.280.897.436,00	105,5
2.	Rashodi	9.731.687.432,00	9.829.118.603,00	101,0
3.	Dobit prije oporezivanja	11.348.840,00	451.778.833,00	
Stanje 31. prosinca				
4.	Dugotrajna imovina		21.894.895.892,00	
5.	Kratkotrajna imovina		3.668.901.060,00	
6.	Plaćeni troškovi budućeg razdoblja i nedospjela naplata prihoda			0,00
7.	Kapital i pričuve		18.658.666.584,00	
8.	Dugoročna rezerviranja za rizike i troškove		18.366.508,00	
9.	Obveze		6.681.896.418,00	
10.	Odgođeno plaćanje troškova i prihod budućih razdoblja		204.867.442,00	
11.	Ulaganja u dugotrajnu imovinu		234.145.498,00	
12.	Broj zaposlenika			411

Dugotrajna imovina se odnosi na vrijednost nematerijalne imovine u iznosu 92.220.122,00 kn, materijalne imovine u iznosu 723.444.110,00 kn, dugotrajne financijske imovine u iznosu 1.867.670.920,00 kn i dugoročnih potraživanja u iznosu 19.211.560.740,00 kn. Materijalna imovina se odnosi na vrijednost zemljišta u iznosu 5.761.714,00 kn, građevinskih objekata u iznosu 87.335.606,00 kn, postrojenja i opreme u iznosu 215.810.593,00 kn, predujmova za materijalna sredstva u iznosu 381.453.704,00 kn, materijalnih sredstava u pripremi u iznosu 30.614.193,00 kn i druge materijalne imovine u iznosu 2.468.300,00 kn. Dugotrajna financijska imovina odnosi se na udjele u povezanim i ovisnim društvima u iznosu 1.795.438.392,00 kn, potraživanja za dane zajmove u iznosu 68.445.531,00 kn, odgođenu poreznu imovinu u iznosu 3.127.190,00 kn i drugu dugoročnu financijsku imovinu u iznosu 659.807,00 kn. Dugoročna potraživanja se odnose na potraživanja od ovisnih društava u iznosu 19.209.296.595,00 kn i potraživanja od prodaje stanova na temelju Zakona o prodaji stanova u iznosu 2.264.145,00 kn.

Kratkotrajna imovina se odnosi na vrijednost zaliha u iznosu 18.030.324,00 kn, potraživanja u iznosu 3.497.632.696,00 kn, financijske imovine u iznosu 122.786.144,00 kn, te novca na računu i blagajni u iznosu 30.451.896,00 kn. Potraživanja se odnose na potraživanja od ovisnih društava u iznosu 3.410.148.160,00 kn, kupaca u iznosu 30.826.690,00 kn, države i drugih institucija u iznosu 52.440.028,00 kn, te drugih potraživanja u iznosu 4.217.818,00 kn.

Kapital i pričuve u iznosu 18.658.666.584,00 kn, odnose se na upisani kapital u iznosu 19.792.159.200,00 kn, negativne revalorizacijske rezerve u iznosu 2.035.735.616,00 kn, pričuve u iznosu 84.235.403,00 kn i dobit u iznosu 818.007.597,00 kn.

Dugoročna rezerviranja za rizike i troškove u iznosu 18.366.508,00 kn, odnose se na rezerviranja za sudske sporove u iznosu 10.314.164,00 kn i otpremnine u iznosu 8.052.344,00 kn.

Obveze u iznosu 6.681.896.418,00 kn, odnose se na dugoročne obveze u iznosu 4.535.883.015,00 kn i kratkoročne obveze u iznosu 2.146.013.403,00 kn. Dugoročne obveze se odnose na obveze s osnove kredita i zajmova u iznosu 3.267.040.205,00 kn, obveze po izdanim vrijednosnim papirima u iznosu 1.196.590.213,00 kn, obveze prema ovisnim društvima u iznosu 43.906.609,00 kn, te druge dugoročne obveze u iznosu 28.345.988,00 kn. Kratkoročne obveze se odnose na obveze s osnove kredita i zajmova u iznosu 946.365.244,00 kn, obveze prema dobavljačima u iznosu 614.703.500,00 kn, obveze prema ovisnim društvima u iznosu 423.317.569,00 kn, za poreze i doprinose u iznosu 145.380.678,00 kn, prema zaposlenima u iznosu 10.461.168,00 kn, te druge kratkoročne obveze u iznosu 5.785.244,00 kn.

Odgodeno plaćanje troškova i prihod budućih razdoblja u iznosu 204.867.442,00 kn, odnosi se na troškove dekomisije Nuklearne elektrane Krško u iznosu 142.105.195,00 kn, otpisane obveze vezane za klirinški način plaćanja u iznosu 50.789.000,00 kn i druge odgođene troškove i prihode budućih razdoblja u iznosu 11.973.247,00 kn.

Ulaganja u dugotrajnu imovinu u tijeku godine odnose se na ulaganja u računalnu i telekomunikacijsku tehnologiju u vrijednosti 140.975.962,00 kn, nematerijalnu imovinu u vrijednosti 65.035.819,00 kn, građevinske objekte u vrijednosti 21.037.834,00 kn, alate, pogonski inventar, namještaj i prijevozna sredstva u vrijednosti 2.862.192,00 kn, investicijski materijal u vrijednosti 2.238.862,00 kn, zemljište u vrijednosti 1.085.532,00 kn, te druga ulaganja u vrijednosti 909.297,00 kn.

III. NALAZ

Osvrt na naloge i preporuke revizije za 2003. i 2004.

Državni ured za reviziju je obavio reviziju financijskih izvještaja i poslovanja Društva za 2003. i 2004., o čemu je sastavljeno Izvješće i izraženo uvjetno mišljenje.

Revizijom su utvrđene određene nepravilnosti opisane u Izvješću i Društvu je naloženo da ih otkloni, odnosno poduzme potrebne radnje i prihvati predložene preporuke kako se nepravilnosti ne bi ponavljale u daljnjem poslovanju.

Revizijom za 2007. je utvrđeno u kojim slučajevima je postupljeno i u kojima nije postupljeno prema danim nalogima i preporukama Državnog ureda za reviziju.

Nalozi i preporuke prema kojima je postupljeno:

1. Zaključeni su ugovori o međusobnim odnosima između Društva i ovisnih društava.
2. Društvu je vraćena pozajmica, koja je dana tijekom 1999. u iznosu 150.000,- DEM.

Nalozi i preporuke prema kojima nije postupljeno:

1. Prihodi i rashodi, te plan investicijskih ulaganja nisu realno planirani. Prihodi i rashodi nisu planirani po vrstama, odnosno u skladu s računskim planom, a plan investicijskih ulaganja nije razrađen po vrstama ulaganja.
2. Društvo nije koristilo poslovni prostor površine 335,8 m² koji je kupljen 2003.
3. U određenom broju slučajeva kod nabave robe, radova i usluga nisu poštivane odredbe Zakona o javnoj nabavi.

Društvo je i nadalje u obvezi postupati po danim nalogima i preporukama Državnog ureda za reviziju.

Revizija financijskih izvještaja i poslovanja za 2007.

Sustav unutarnjih kontrola i unutarnja revizija

- 1.1. Poslovanje Društva, u najvećem broju slučajeva, obavljano je u skladu sa zakonima i internim aktima. Evidentiranje poslovnih događaja obavljano je na temelju dokumentacije ovjerene od odgovornih osoba. Slabosti sustava unutarnjih kontrola utvrđene su kod evidentiranja poslovnih događaja i u provedbi postupaka javne nabave.

Sustav unutarnjih kontrola definiran je internim aktima, odlukama i uputama (Statut, Računovodstvene politike, Godišnji gospodarski plan i Plan investicijskih ulaganja, Pravilnik o financijskom poslovanju, Pravilnik o računovodstvu, Pravilnik o radu, Pravilnik o organizaciji i sistematizaciji, Kolektivni ugovor za HEP grupu, Upute za programski sustav FIN, te druge upute i odluke uprave).

Društvo nema u pisanom obliku u cijelosti definiran sustav unutarnjih kontrola, nema procedure za provođenje postupaka javne nabave i plan nabave robe, radova i usluga, interni akt o kolanju dokumentacije, interni akt o blagajničkom poslovanju, opis poslova i zadataka za radna mjesta, te nisu utvrđene nadležnosti i odgovornosti zaposlenika. Međusobni odnosi Društva i ovisnih društava nisu precizno definirani (ovlaštenja, vlasništvo i evidentiranje imovine, nabava, plaćanja i drugo). Veći broj internih akata je donesen prije reorganizacije Društva te nisu u cijelosti primjenjivi (Pravilnik o računovodstvu i Pravilnik o financijskom poslovanju doneseni su 1997.).

Za provjeru djelovanja sustava unutarnjih kontrola, za HEP grupu u cjelini, zadužen je Sektor za internu reviziju, koji je izravno odgovoran predsjedniku uprave. Sektor za internu reviziju je izradio Pravilnik o internoj reviziji i kontroli, Priručnik za rad interne revizije, Smjernice za rad internih revizora, Etički kodeks, Plan i program rada za 2007., te Program provođenja revizije. Također je dostavio upravi godišnje izvješće o svom radu. Prema godišnjem izvješću, u 2007. obavljena je 51 interna revizija za HEP grupu, od čega za Društvo dvije revizije. Za Društvo su provedene revizije nabave obavljene u Sektoru za nabavu u razdoblju od 2004. do 2006., te Uredu uprave u razdoblju od 2004. do 2006. U izvješćima o obavljenim revizijama, između ostaloga, dani su nalazi, zaključci, preporuke i prijedlozi, te tko je odgovoran i u kojem roku provesti dogovorene aktivnosti vezane za nalaze i preporuke.

Odgovorne osobe nisu pisanim putem obavještavale internu reviziju o poduzetim mjerama i aktivnostima vezanim za nalaze i preporuke, te nije sastavljeno izvješće o provedbi dogovorenih aktivnosti. Smjernicama za rad internih revizora je, između ostaloga, utvrđeno da je odgovorni menadžment korisnika izvješća i revidiranog područja obvezan poduzeti aktivnosti iz svoje nadležnosti vezane za nalaze i preporuke i o tome obavijestiti Sektor za internu reviziju, koji podnosi izvješće o provedbi dogovorenih aktivnosti upravi i revizorskom odboru.

Odluka o osnivanju revizorskog odbora donesena je tijekom 2007., međutim, članovi revizorskog odbora nisu imenovani do vremena obavljanja revizije (studeni 2008.). Odredbom članka 27. Zakona o reviziji je propisano da su trgovačka društva od javnog interesa obvezna osnovati revizorski odbor.

S obzirom na značaj i važnost pouzdanog sustava unutarnjih kontrola, kao skupa postupaka koji osiguravaju učinkovito i racionalno poslovanje u skladu sa zakonima i propisima te točnost i pravilnost evidentiranja poslovnih promjena, potrebno je poduzeti aktivnosti na uspostavljanju učinkovitog sustava unutarnjih kontrola. Također je potrebno pratiti dogovorene aktivnosti vezane za nalaze i preporuke dane u izvješćima interne revizije.

Državni ured za reviziju je naložio imenovati članove revizorskog odbora, kako je propisano odredbama Zakona o reviziji.

- 1.2. *Društvo je prihvatilo nalaz Državnog ureda za reviziju vezan za imenovanje članova revizorskog odbora i navelo da je u postupku donošenje novog Poslovnika za rad revizorskog odbora, te da će revizorski odbor početi s radom nakon imenovanja članova. Vezano za nalaz da odgovorne osobe nisu pisanim putem obavještavale internu reviziju o poduzetim mjerama i aktivnostima vezanim za nalaze i preporuke, te da nije sastavljeno izvješće o provedbi dogovorenih aktivnosti, Društvo je obrazložilo da se u svim dokumentima interne revizije naglašava dobivanje povratnih informacija o provođenju korektivnih mjera i aktivnosti na temelju provedenih internih revizija. Navelo je da prema Planu i programu rada Sektora za internu reviziju za svaku godinu, između ostalih aktivnosti je i praćenje provedbe nalaza, te korektivnih mjera i aktivnosti prema izvješćima o provedenim internim revizijama u prethodnim godinama. Nadalje je navelo da se pri provođenju pojedine interne revizije, već u odluci o provođenju interne revizije u određenoj organizacijskoj jedinici, traži od direktora organizacijske jedinice da podnese izvješće o poduzetim mjerama po provedenim revizijama.*

Poslovne knjige i financijski izvještaji

- 2.1. Društvo je u obvezi voditi poslovne knjige i sastavljati financijske izvještaje u skladu s odredbama Zakona o računovodstvu i Računovodstvenim politikama. Sastavljeni su sljedeći temeljni financijski izvještaji: bilanca, račun dobiti i gubitka, izvještaj o promjenama kapitala i izvještaj o novčanom tijeku, te bilješke uz financijske izvještaje.

Prema računu dobiti i gubitka, ukupni prihodi u 2007. iskazani su u iznosu 10.280.897.436,00 kn, ukupni rashodi u iznosu 9.829.118.603,00 kn, te dobit prije oporezivanja u iznosu 451.778.833,00 kn. Porez na dobit iskazan je u iznosu 4.959.803,00 kn, te je dobit nakon oporezivanja iskazana u iznosu 446.819.030,00 kn. Ukidanje od odgođene porezne imovine iskazano je u iznosu 61.232.114,00 kn, te je dobit financijske godine iskazana u iznosu 385.586.916,00 kn. Na temelju odluke skupštine, neto dobit u iznosu 385.586.916,00 kn raspoređena je u zadržanu dobit u iznosu 366.307.570,00 kn i zakonske pričuve u iznosu 19.279.345,00 kn.

U bilanci na dan 31. prosinca 2007., stanje imovine i izvora imovine iskazano je u iznosu 25.563.796.952,00 kn. Imovina iskazana u iznosu 25.563.796.952,00 kn, odnosi se na dugotrajnu imovinu u iznosu 21.894.895.892,00 kn i kratkotrajnu imovinu u iznosu 3.668.901.060,00 kn.

Izvori imovine iskazani u iznosu 25.563.796.952,00 kn, odnose se na kapital i pričuve u iznosu 18.658.666.584,00 kn, obveze u iznosu 6.681.896.418,00 kn, odgođeno plaćanje troškova i prihode budućih razdoblja u iznosu 204.867.442,00 kn, te dugoročna rezerviranja u iznosu 18.366.508,00 kn.

U poslovnim knjigama i financijskim izvještajima nisu iskazane obveze za kamate za razdoblje od listopada do prosinca 2007. u iznosu 3.096.299,00 kn. Zbog navedenog, obveze su manje iskazane za navedeni iznos.

Navedeno nije u skladu s odredbom MRS-a 23 kojom je utvrđeno da se troškovi posudbe priznaju kao rashodi u razdoblju u kojem su nastali.

Državni ured za reviziju je naložio priznavanje i evidentiranje kamata uz dosljednu primjenu MRS-a 23.

- 2.2. *Društvo je obrazložilo da se na koncu svake godine, na temelju podataka Sektora korporativnih financija, ukalkuliraju kamate po kreditima u iznosu koji se odnosi na obračunsko razdoblje. Navelo je da su obveze Društva po dugoročnim kreditima i obveznicama na koncu 2007. iznosile 4.463.630.417,67 kn, a obračunana kamata 197.526.461,17 kn. Iznos od 3.096.299,00 kn odnosi se na dio kamata po jednom kreditu koji nije obuhvaćen podacima na koncu 2007., a koji nije materijalno značajan.*

Troškovi električne energije nabavljene iz TE Plomin d.o.o.

- 3.1. Troškovi električne energije nabavljene od TE Plomin d.o.o. ostvareni su u iznosu 511.188.763,00 kn. Tijekom 2007. iz TE Plomin d.o.o. nabavljeno je 1 401 000 MWh električne energije po prosječnoj cijeni 49,75 EUR/MWh. Prosječna proizvođačka cijena električne energije društva HEP-Proizvodnja d.o.o. iznosila je 47,22 EUR/MWh. TE Plomin d.o.o. osnovali su Društvo i strani partner (RWE Energie Aktiengesellschaft) u skladu s ugovorom o zajedničkom ulaganju zaključenom u studenome 1996. Cilj osnivanja društva TE Plomin d.o.o., odnosno zajedničkog ulaganja je dovršenje izgradnje elektrane, te proizvodnja i prodaja električne energije. Ugovoreno je da će Društvo uložiti pokretnu imovinu u vrijednosti 50.000.000,- DEM, a strani partner novčana sredstva u iznosu 50.000.000,- DEM. Predviđen je rok dovršenja elektrane konac 1998. Odredbom članka 4. točka 10. ugovora je utvrđeno da će strani partner, a na zahtjev Društva, najkasnije u roku 15 godina nakon puštanja elektrane u pogon prodati Društvu svoj udio u TE Plomin d.o.o. Nadalje je ugovoreno da će pravo glasa u TE Plomin d.o.o. ostati neizmijenjeno sve dok strani partner u cijelosti ne proda Društvu svoj ulog u vlasništvu. Ugovoreno je da će se dobit stranog partnera, na ulog uvećan za interkalarnu kamatu (kamata na ulog obračunane u vremenu izgradnje elektrane) obračunavati prema 15-godišnjoj linearnoj metodi i godišnjoj kamati u visini od 14,0% do 17,0% (ovisno o broju sati eksploatacije elektrane tijekom godine).

U skladu s ugovorom, Društvo je uložilo u temeljni kapital pokretnu imovinu u vrijednosti 179.137.805,00 kn (50.000.000,- DEM, odnosno 25.555.195 EUR), a strani partner novčana sredstva u iznosu 50.000.000,- DEM (25.555.195 EUR). Elektrana je puštena u pogon u travnju 2000.

Strani partner je do konca 2007. povukao ulog u iznosu 11.909.125 EUR i isplaćena mu je dividenda za razdoblje od travnja 2000. do konca 2007. u iznosu 266.877.000,00 kn, odnosno 35.727.775 EUR.

Iz navedenog je vidljivo da je strani partner do konca 2007. iz društva TE Plomin d.o.o. povukao sredstva u ukupnom iznosu 47.636.900 EUR, što je za 22.081.705 EUR ili 86,4% više od izvršenog uloga. Društvu se dividenda ne isplaćuje.

Osim navedenih ulaganja u temeljni kapital, Društvo je početkom 1997. prodalo TE Plomin d.o.o. pokretnu imovinu elektrane u izgradnji u vrijednosti 623.537.807,00 kn. Ugovoreno je plaćanje u godišnjim obrocima u roku 20 godina (procijenjeni vijek uporabe), bez kamata. Istodobno je dalo TE Plomin d.o.o. u financijski najam nekretnine u vrijednosti 105.493.223,00 kn, te je ugovorena godišnja najamnina u visini amortizacije.

U ugovorima je također navedeno da će se obveze prema Društvu podmirivati nakon što TE Plomin d.o.o. podmiri sve svoje obveze koje proizlaze iz troškova proizvodnje, obveza prema stranom partneru i kreditnih obveza. TE Plomin d.o.o. nije podmirivala svoje obveze prema Društvu u godišnjim iznosima utvrđenim na temelju obračunane amortizacije, nego u preostalim iznosima nakon što je podmirila sve svoje obveze koje proizlaze iz troškova proizvodnje, obveza prema stranom partneru i kreditnih obveza. Tako su potraživanja Društva od TE Plomin d.o.o. koncem 2007. iskazana u iznosu 640.420.551,00 kn, od čega se na potraživanja od prodane pokretne imovine odnosi 548.267.613,00 kn i od nekretnina danih u najam 92.152.938,00 kn. Amortizacija navedene imovine za razdoblje od travnja 2000. do konca 2007. obračunana je u iznosu 261.876.644,00 kn.

Iz navedenog je vidljivo da je amortizacija imovine koju je Društvo prodalo i dalo u financijski najam obračunana u iznosu 261.876.644,00 kn (35,9% nabavne vrijednosti), a Društvo je naplatilo potraživanja u iznosu 86.483.873,00 kn ili 11,9%.

S obzirom da je Društvo prodalo i dalo u najam TE Plomin d.o.o. pokretnu imovinu i nekretnine u vrijednosti 729.031.030,00 kn na rok otplate koji je jednak vijeku uporabe, te da je do konca 2007. naplatilo potraživanja u iznosu 86.483.873,00 kn, da je amortizacija navedene imovine (koja je teretila troškove proizvodnje električne energije isporučene Društvu) iznosila 261.876.644,00 kn, te da je cijena električne energije iz TE Plomin d.o.o. još uvijek viša od proizvođačke cijene društva HEP-Proizvodnja d.o.o., Državni ured za reviziju je mišljenja da bi se trebali analizirati troškovi TE Plomin d.o.o., te poduzeti mjere u cilju smanjenja troškova i povećanja likvidnosti kako bi se podmirile obveze prema Društvu.

S obzirom da je dividenda koju ostvaruje strani partner na uloženi kapital u društvo TE Plomin d.o.o. znatno veća od tržišnih kamata, Državni ured za reviziju je predložio da se, u skladu s odredbom članka 4. točke 10. ugovora, pribavi suglasnost stranog partnera da proda svoj ulog Društvu.

3.2. Društvo je prihvatilo nalaz Državnog ureda za reviziju i navelo da je dokumentima o osnivanju i poslovanju TE Plomin d.o.o., kod donošenja svih odluka od strateškog i operativnog značaja, određen omjer 50,0% : 50,0% osnivačkog uloga i upravljanja elektranom od strane Društva i inozemnog partnera. Nadalje je navelo da nadzorni odbor TE Plomin d.o.o. ima pet članova koji se biraju na četiri godine i to na način da u svakom drugom mandatu jedan od osnivača ima jednog člana više. Upravu čine dva člana od kojih je jedan predstavnik Društva, a drugi inozemnog partnera, odnosno radi se o zajednički kontroliranom subjektu u kojem Društvo preko svojih predstavnika u upravi i nadzornom odboru, te stručnih službi obavlja stalnu kontrolu poslovanja i prati ostvarenje troškova u odnosu na planirane.

Vezano za visinu troškova i prosječnu cijenu električne energije, Društvo je obrazložilo da je za dijelove postrojenja vijek uporabe procijenjen na 15 godina u kojem razdoblju elektrana funkcionira kao zajedničko vlasništvo, te je u tom razdoblju povećan trošak amortizacije koja predstavlja izvor financiranja otplate dugoročnih kredita. Obrazložilo je da će nakon prestanka partnerstva s inozemnim partnerom nakon 15 godina dobiti u 100%-tno vlasništvo elektranu u radnom stanju, koja će prema procjeni moći poslovati još najmanje 25 godina i to kao elektrana s niskim promjenljivim troškovima, otplaćenim kreditima i podmirenim obvezama prema inozemnom partneru, te u dobroj kondiciji temeljem sadašnje odlične pogonske raspoloživosti i uzornog vođenja i održavanja postrojenja.

Nadalje je navelo da je ugovorom o suradnji između Društva i inozemnog partnera regulirana mogućnost prodaje uloga stranog partnera prije roka, ali ne prije isteka 15 godina od puštanja elektrane u pogon (2015.), uz uvjet da su u cijelosti plaćene kamate, otplaćena glavnica inozemnom partneru i krediti, što je preskupo za Društvo.

Troškovi promidžbe, reklame, sponzorstva i donacija

- 4.1. Troškovi promidžbe, reklame, sponzorstva i donacija ostvareni su u iznosu 46.416.898,00 kn, od čega troškovi promidžbe, reklame i sponzorstva u iznosu 27.329.129,00 kn i donacija u iznosu 19.087.769,00 kn.

Vrijednosno značajniji troškovi promidžbe, reklame i sponzorstva u iznosu 20.802.283,00 kn odnose se na sredstva doznačena športskim klubovima i savezima na temelju ugovora o pružanju promidžbenih usluga i sponzorstva. Osim sredstava doznačenih na temelju ugovora o pružanju promidžbenih usluga i sponzorstva, športskim klubovima i savezima doznačene su donacije u iznosu 5.655.925,00 kn, te su im doznačena sredstva u ukupnom iznosu 26.458.208,00 kn. S obzirom na vrstu usluga koje pruža Društvo, Državni ured za reviziju je mišljenja da ne bi trebalo izdvajati značajna sredstva za usluge promidžbe, reklame i sponzorstva. Također, s obzirom na nedostatak financijskih sredstava za redovno poslovanje i potrebna investicijska ulaganja, ne bi trebali donirati sredstva, posebice profesionalnim športskim klubovima.

Državni ured za reviziju je naložio zaključivanje ugovora s izvoditeljem usluga, kojim će se, između ostaloga, utvrditi vrsta usluge, količina, cijena i plaćanje.

- 4.2. *Vezano za nalaz Državnog ureda za reviziju o izdvajanju značajnijih sredstava za usluge promidžbe, reklame i sponzorstva, Društvo smatra, s obzirom da ostvaruje prihod od prodaje električne energije na domaćem i inozemnom tržištu, da je poslovna odluka o reklamama i propagandi Društva opravdana, te da utrošena sredstva nisu materijalno značajna.*

Sistematizacija radnih mjesta

- 5.1. Tijekom 2007. donesena je nova sistematizacija radnih mjesta, te su određenom broju zaposlenika ponuđeni novi ugovori o radu. S obzirom da 22 zaposlenika nisu prihvatila nove ugovore o radu, s njima su raskinuti važeći ugovori o radu i isplaćene otpremnine u iznosu 8.586.181,00 kn. Otpremnine su isplaćene na temelju odredbe članka 112. Kolektivnog ugovora za HEP grupu, kojom je utvrđeno da zaposlenik kojem poslodavac otkazuje ugovor o radu nakon neprekidnog rada kod poslodavca, osim u slučaju kada se ugovor raskida krivnjom zaposlenika, ima pravo na otpremninu u visini 60,0% prosječne mjesečne plaće isplaćene zaposleniku tri mjeseca prije prestanka ugovora o radu, za svaku navršenu godinu radnog odnosa kod poslodavca. Prema novoj sistematizaciji radnih mjesta, predviđeno je 1 017 zaposlenika, a koncem 2007. bilo je zaposleno 411 zaposlenika, odnosno 606 zaposlenika manje od predviđenih sistematizacijom.

S obzirom da je novom sistematizacijom predviđeno 606 zaposlenika više od stvarno zaposlenih, Državni ured za reviziju je mišljenja da je ugovore o radu trebalo raskinuti samo sa zaposlenicima koje nije moguće rasporediti na poslove predviđene sistematizacijom. Također je mišljenja da bi trebalo preispitati sistematizaciju radnih mjesta prema kojoj je predviđeno 1 017 zaposlenika, odnosno 606 zaposlenika više od broja zaposlenih koncem 2007.

- 5.2. *U vezi mišljenja Državnog ureda za reviziju o preispitivanju sistematizacije radnih mjesta Društvo je navelo da je predmetna organizacija i sistematizacija, pored ostalog, trebala omogućiti jednostavniji sustav fluktuacije radnika unutar Društva i cijele HEP grupe, te učinkovitiji sustav napredovanja i zadržavanja potrebnih i kvalitetnih zaposlenika. Broj sistematiziranih radnih mjesta trebao je biti dovoljan za naprijed navedeno za duže razdoblje i on nema veze sa stvarno zaposlenim. Usporedba broja stvarno zaposlenih i broja sistematiziranih radnih mjesta nije moguća, jer želja Društva nije bila povećanje broja zaposlenih nego korištenje nove organizacije i sistematizacije da bi se kao dugoročni cilj postiglo smanjenje broja zaposlenika uz bolju iskoristivost, a da se ujedno zapošljavanjem samo neophodnih zaposlenika pomlađuje dobna struktura, što nova sistematizacija i omogućuje. Nadalje je obrazložilo, da mladi zaposlenik Društva započinje na najnižem vrednovanom mjestu, a kroz rad i stjecanje potrebnih znanja i vještina u određenom vremenskom razdoblju kreće prema složenijim i više vrednovanim radnim mjestima. Navelo je da je za takav pristup, u određenom omjeru, nužno imati više sistematiziranih radnih mjesta od stvarno zaposlenih.*

Postupci javne nabave

- 6.1. Tijekom 2007. zaključeno je 210 ugovora o nabavi roba radova i usluga od kojih je 86 zaključeno na temelju javnog prikupljanja ponuda, a 124 na temelju ograničenog prikupljanja ponuda. Tijekom 2007. upućene su tri žalbe Državnoj komisiji za kontrolu postupaka javne nabave, od kojih su dvije završile poništenjem javnog nadmetanja, a jedna odbacivanjem žalbe kao neosnovana. Nabavljene su robe, radovi i usluge u vrijednosti 332.036.862,00 kn, za koje je Društvo bilo obvezno primijeniti odredbe Zakona o javnoj nabavi.

Plan nabave robe, radova i usluga nije donesen. Odredbom članka 14. Zakona o javnoj nabavi, koji je bio na snazi u 2007., propisano je da postupak nabave naručitelj smije započeti ako su sredstva za nabavu planirana financijskim planom ili su osigurana na drugi način.

Odredbom članka 13. Zakona o izmjenama Zakona o javnoj nabavi, koji se primjenjuje od početka 2009., propisano je da naručitelj izrađuje plan nabave za poslovnu godinu koji minimalno mora sadržavati sljedeće podatke: naziv predmeta nabave, procijenjenu vrijednost nabave, planirana sredstva i oznaku pozicije financijskog plana na kojoj su sredstva planirana.

Evidencije postupaka nabave i zaključenih ugovora o nabavi su vođene, te su Uredu za javnu nabavu dostavljena godišnja izvješća o zaključenim ugovorima o nabavi u 2007. U evidencijama postupaka nabave i zaključenim ugovorima o nabavi, te godišnjem izvješću o zaključenim ugovorima o nabavi nisu obuhvaćeni svi postupci nabave. Primjerice, nije obuhvaćen ugovor o gradnji poslovne zgrade u vrijednosti 102.562.175,00 kn.

Također, evidencije postupaka nabave i zaključenih ugovora ne sadrže potrebne podatke propisane odredbama Uredbe o objavama i evidenciji javne nabave.

Revizijskim postupcima provjere utvrđeno je da se u većem broju slučajeva ugovara nabava računalne i telekomunikacijske opreme, a sredstva za ugovorenu nabavu nisu u cijelosti osigurana, te je Društvo odustajalo od ugovorenih količina i vrijednosti. Tako je ugovorena nabava aktivne i pasivne mrežne opreme i pripadajućih usluga u vrijednosti 159.361.451,00 kn, a nabavljena je u vrijednosti 93.097.733,00 kn. Ugovorena je nabava serverske infrastrukture i pripadajuće opreme vrijednosti 70.661.231,00 kn, a nabavljena je u vrijednosti 67.392.035,00 kn. Ugovorena je nabava telekomunikacijske i računalne opreme u vrijednosti 37.890.805,00 kn, a nabavljena je u vrijednosti 9.147.768,00 kn.

Odredbom članka 14. Zakona o javnoj nabavi je propisano da postupak nabave smije započeti ako su sredstva za nabavu planirana u financijskom planu ili osigurana na drugi način.

Za izvođenje radova ugradnje optičkih kablova u vrijednosti 93.337.460,00 kn zaključen je ugovor izravnom pogodbom, uz prethodno pribavljenu suglasnost Ureda za javnu nabavu Vlade Republike Hrvatske. Navedena suglasnost zatražena je zbog žurnosti, kako bi se radovi okončali do lipnja 2006. Do vremena obavljanja revizije (studen 2008.), odnosno 29 mjeseci nakon ugovorenog roka obavljani su radovi u vrijednosti 80.128.143,00 kn ili 85,8% ugovorenih.

Tijekom 2006., uz primjenu odredbi članka 12. Zakona o javnoj nabavi, kojom je propisano da se ugovor može zaključiti izravnom pogodbom za dodatne isporuke od izvornog dobavljača, Društvo je za potrebe ovisnog društva HEP-Proizvodnja d.o.o. nabavilo aditive za lož ulje u vrijednosti 3.409.061,00 kn. Tijekom 2007. Društvo nije nabavljalo aditive, već ovisno društvo. Nabava je obavljena od drugog dobavljača.

Navedeno nije u skladu odredbom članka 12. Zakona o javnoj nabavi. Također nije u skladu s ugovorom o međusobnim odnosima zaključenim između Društva i ovisnih društava, kojim je određeno da Društvo nabavlja za potrebe ovisnih društava energente za proizvodnju električne energije, transformatorska, turbinska i druga ulja, kemikalije i aditive, standardnu računalnu i telekomunikacijsku opremu i usluge, prijevozna sredstva, uvoznu robu i usluge, usluge osiguranja imovine i osoba, te zajedničke strateške robe, opremu, radove i usluge po odluci uprave.

Bez primjene propisanih postupaka obavljena je nabava roba i usluga u vrijednosti 9.928.948,00 kn. Odnosi se na nabavu 66 vozila u vrijednosti 8.371.184,00 kn, usluga objave članaka u dva inozemna časopisa u vrijednosti 1.185.574,00 kn i usluga organizacije dva domjenka u vrijednosti 372.190,00 kn

Navedeno nije u skladu s odredbom članka 7. Zakona o javnoj nabavi, kojom je propisano da odredbe Zakona naručitelj mora primijeniti na nabavu istovrsne robe, radova i usluga.

Prema odredbama Uredbe o postupku nabave roba, radova i usluga male vrijednosti nabavljene su robe i usluge u vrijednosti 1.939.797,00 kn. Odnose se na nabavu pet vozila u vrijednosti 684.246,00 kn, usluga grafičkog oblikovanja i tiskanja u vrijednosti 557.982,00 kn, savjetodavnih usluga u vrijednosti 383.707,00 kn, te usluga izrade i objave dva oglasa u tiskanim medijima u vrijednosti 313.862,00 kn.

S obzirom da je vrijednost navedenih roba i usluga iznad 200.000,00 kn, nabavu je trebalo obaviti u skladu s odredbama Zakona o javnoj nabavi.

Državni ured za reviziju je naložio provođenje postupaka nabave u skladu s odredbama Zakona o javnoj nabavi i odredbama ugovora o međusobnim odnosima zaključenog s ovisnim društvima.

Također je naložio donošenje plana nabave u skladu s odredbama Zakona o javnoj nabavi, te više pažnje posvetiti planiranju i izradi natječajne dokumentacije.

- 6.2. *Vezano za nalaz Državnog ureda za reviziju o donošenju plana nabave roba, radova i usluga, Društvo je navelo da Zakon o javnoj nabavi, koji se primjenjivao u 2006. i 2007., nije definirao sadržaj i formu plana nabave. Nadalje je navelo da su gospodarski plan i plan investicija za navedene godine sadržavali sve stavke planiranih sredstava za nabavu, te su predstavljali ujedno i planove nabave za 2007.*

Vezano za nabavu informatičke i telekomunikacijske opreme Društvo je navelo da su u području informatike i telekomunikacija česte i brze tehnološke promjene. Pojava novih tehnoloških rješenja često bitno mijenja planirana rješenja čak i unutar jedne godine, te se stoga nisu mogli u zadanom roku od organizacijskih dijelova Društva dobiti precizni količinski i tehnički zahtjevi, niti se tijekom ugovornog razdoblja htjelo naručivati opremu i sustave koja je u međuvremenu zastarjela. Nadalje je navelo da su, u želji da spriječe moguće zastoje u svakodnevnom funkcioniranju i postignu najpovoljniju cijenu za najmoderniju opremu, u dokumentaciji predvidjeli nabavu u tom trenutku poznatih tehničkih konfiguracija, koje bi mogle zadovoljiti potrebe organizacijskih dijelova Društva tijekom jednogodišnjeg razdoblja, svjesni da će realizacija odstupiti u većem ili manjem postotku, ali uvijek u smjeru smanjenja količina i nikada preko ugovorenih vrijednosti. Obrazloženo je da su tu mogućnost naveli u dokumentaciji za nadmetanje i u zaključenom ugovoru. Nadalje je obrazloženo da su na taj način osigurali nabavu manjih količina opreme i usluga po daleko nižim jediničnim cijenama, odnosno po jediničnim cijenama koje vrijede za daleko veće količine.

Vezano za nabavu usluga ugradnje optičkih kabela Društvo je navelo da su u cijelosti poštivane odredbe Zakona o javnoj nabavi, a slučajevi u kojima je dolazilo do kašnjenja nisu bili predvidivi u trenutku objavljivanja nadmetanja ni u trenutku zaključenja ugovora. Obrazloženo je da su se radovi odvijali na elektroenergetskoj mreži po cijeloj Republici Hrvatskoj, te kada bi istodobno isključili previše dalekovoda elektroenergetska mreža bi prestala obavljati osnovnu funkciju (raspala bi se), što znači bez obzira na broj ekipa koje istodobno mogu montirati optičke kabele, a zbog dozvoljenih vremena isključenja, trajanja procedura isključenja i stanja količine energije u mreži, nikada se sa stopostotnom sigurnošću ne može predvidjeti kad će se nešto moći raditi.

Vezano za nabavu vozila Društvo je navelo da je u razdoblju od srpnja do studenoga 2006. provelo tri javna nadmetanja na temelju koji je nabavljeno 360 vozila. Nadalje je navelo da na temelju odredbe članka 12. stavka 7. točke 5., Zakona o javnoj nabavi, naručitelji koji rade u područjima navedenim u članku 5. Zakona (djelatnost energetike) mogu koristiti pregovarački postupak bez prethodne objave poziva za nadmetanje i u slučaju ugovora o isporuci roba za dodatne isporuke od izvornog dobavljača, koje su namijenjene bilo za djelomični nadomjestaj isporuka ili instalacija ili kao produženje postojećih isporuka ili instalacija, ako bi promjena dobavljača obvezivala naručitelja da nabavlja materijal s drugim tehničkim karakteristikama, što bi dovelo do nepodudarnosti ili nerazmjernih tehničkih poteškoća u radu i održavanju. Navelo je da su dodaci ugovorima zaključeni s najpovoljnijim ponuditeljima.

Postupci izravne pogodbe u pregovaračkom postupku, bez objave poziva za nadmetanje, provedeni su na temelju odredbe članka 13. Zakona o javnoj nabavi, kojom je propisano da naručitelj koji koristi postupak izravne pogodbe u pregovaračkom postupku bez objave poziva za nadmetanje, obavezan je najmanje 15 dana prije zaključenja ugovora u Narodnim novinama objaviti odluku o odabiru ponude ponuditelja i navesti podatke o predmetu nabave i zakonskoj osnovi iz članka 12. Društvo je navelo da je postupilo u skladu s odredbom navedenog članka, te da nije zaprimljen prigovor, što znači da su svi postupci obavljani u skladu sa Zakonom o javnoj nabavi. Također je navelo da je pet vozila ukupne vrijednosti 684.246,00 kn nabavljeno u skladu s odredbama Uredbe o postupku nabave roba, radova i usluga male vrijednosti, odnosno vozila su pojedinačne vrijednosti koja ne prelazi 200.000,00 kn. Obrazloženo je da se radilo o izvanrednim nabavama čije se potrebe nisu mogle predvidjeti početkom godine iz razloga osnivanja novih ovisnih društava u okviru HEP grupe.

U skladu s odredbama Zakona o energiji, Društvo je u srpnju 2002. preoblikovano u HEP grupu. HEP grupa je grupacija pravno samostalnih trgovačkih društava, koja u odnosu na osnivača (Društvo) imaju status ovisnih društava. Ovisna društva, koja posluju u okviru HEP grupe su: HEP-Proizvodnja d.o.o., HEP-Operator prijenosnog sustava d.o.o., HEP-Operator distribucijskog sustava d.o.o., HEP-Opskrba d.o.o., HEP-Trgovina d.o.o., HEP-Toplinarstvo d.o.o., HEP-Plin d.o.o., HEP-ESCO d.o.o., Agencija za posebni otpad d.o.o., HEP-Obnovljivi izvori energije d.o.o., HEP-Odmor i rekreacija d.o.o. i HEP-Nastavno obrazovni centar d.o.o. Osim navedenih ovisnih društava, koja su u 100,0% vlasništvu Društva, unutar HEP grupe posluje društvo TE Plomin d.o.o. s udjelom Društva u vlasništvu u visini 50,0%. Također sudjeluje u vlasništvu NE Krško d.o.o. u visini 50,0%.

Društvo, kao vlasnik ovisnih društava, objedinjuje vođenje ovisnih društava i vlasnik je imovine, koju na temelju ugovora daje u financijski najam ovisnim društvima. Temeljna djelatnost je proizvodnja, prijenos i distribucija električne energije, proizvodnja plina i distribucija plinovitih goriva, te opskrba parom i toplom vodom.

Društvo je obavljalo djelatnost za koju je osnovano. U 2007. ostvareni su prihodi u iznosu 10.280.897.436,00 kn i rashodi u iznosu 9.829.118.603,00 kn, te dobit prije oporezivanja u iznosu 451.778.833,00 kn. Ulaganja u dugotrajnu imovinu izvršena su u iznosu 234.145.498,00 kn. Koncem 2007. potraživanja su iskazana u iznosu 22.709.193.436,00 kn, od čega dugoročna u iznosu 19.211.560.740,00 kn i kratkoročna u iznosu 3.497.632.696,00 kn. Potraživanja od ovisnih društava iskazana su u iznosu 22.619.444.755,00 kn ili 99,6% ukupnih potraživanja, od čega potraživanja za opremu danu u financijski najam u iznosu 19.068.676.455,00 kn. Obveze su iskazane u iznosu 6.681.896.418,00 kn, od čega dugoročne u iznosu 4.535.883.015,00 kn i kratkoročne u iznosu 2.146.013.403,00 kn. Obveze prema ovisnim društvima iskazane su u iznosu 467.224.178,00 kn. U poslovnim knjigama i financijskim izvještajima nisu iskazane obveze za kamate za razdoblje od listopada do prosinca 2007. u iznosu 3.096.229,00 kn. Zbog poteškoća s likvidnošću, u većem broju slučajeva, obveze se ne podmiruju pravodobno.

Poslovanje se obavljalo u skladu sa zakonskim propisima, osim kod obračuna i plaćanja poreza i doprinosa na primanja zaposlenika u naravi, te u manjem broju slučajeva kod nabave robe, radova i usluga.

Izvješće o obavljenoj reviziji je uručeno zakonskom predstavniku 2. travnja 2009.

IV. ČLANOVI NADZORNOG ODBORA I UPRAVE

1. Nadzorni odbor:

doc.dr.sc. Željko Tomšić	predsjednik od 19. ožujka 2004. do 28. svibnja 2008.
prof.dr.sc. Krešimir Ćosić	član od 19. ožujka 2004. do 28. svibnja 2008.
Dasenko Baldasari, dipl.ing.	član od 19. ožujka 2004. do 28. svibnja 2008.
dr.sc. Luciano Delbianco	član od 19. ožujka 2004. do 28. svibnja 2008.
Zdenko Jurčić, dipl.iur.	član od 19. ožujka 2004. do 28. svibnja 2008.
Franc Ferenčak	član od 19. ožujka 2004. do 28. svibnja 2008.

2. Uprava:

mr.sc. Ivan Mravak , dipl. ing.	predsjednik uprave od 1. ožujka 2004.
Ante Despot, dipl.ing.	član od 1. ožujka 2004. do 28. veljače 2008.
mr.sc. Kažimir Vrankić	član od 1. ožujka 2004. do 28. veljače 2008.
mr.sc. Ivica Toljan	član od 1. ožujka 2004. do 28. veljače 2008.
Ivo Čović, dipl.ing.	član od 1. ožujka 2004. do 28. veljače 2008.
mr.sc. Velimir Lovrić	član od 15. ožujka 2006. do 29. veljače 2008.